

Тел. 032/320-710, Факс. 032/320-712, e-mail: ovcar@yu1.net psscacak@psss.rs

Број 8

Датум и место издавања: 15.8.2015. Чачак

Тираж: 350

БИЛТЕН

АВГУСТ 2015.

САДРЖАЈ

1. Програм предприступне помоћи за рурални развој ИПАРД II 2014-2020.године – Дипл.инг.Слађана Петрић
2. Задружни сектор у млекарству ЕУ– Дипл.инг Радован Шеварлић
3. Улога воде у животу воћака - Дипл.инг Снежана Драгићевић Филиповић
4. Преглед доминантних цена са зелене и сточне пијаце за август 2015

Програм предприступне помоћи за рурални развој ИПАРД II 2014-2020.године

Једна од мера подршке руралном развоју су и инвестиције у физичку имовину за прераду и маркетинг пољопривредних производа и производа рибарства кроз повећање продуктивности, конкурентности и укупног учинка прерађивачких капацитета у индустрији млека и млечних производа, сектору за месо, воће и поврће.

Корисници подстицаја могу бити: предузетници и правна лица/ предузећа, која у структури власништва имају мање од 25% јавног капитала или гласачких права јавних органа, и која су регистрована у АПР, у активном статусу.

Подручја обухваћена мером је територија Републике Србије.

Јавна подршка износи 50% укупних прихватљивих трошкова, односно максимално 60% за инвестиције које се односе на складиштење отпада.

– Прихватљиве инвестиције у преради млека:

- Изградња, проширење и модернизација сабирних центара за млеко и постројења за прераду млека.
- Опрема: складиштење, хлађење и превоз млека; унапређење контроле квалитета и хигијене.
- Инвестиције за успостављање система безбедности хране(GHP, GMP, HACCP).
- Специјализована возила за транспорт млека
- Тртирање и уклањање отпада
- Улаганје у технологије за уштеду енергије, заштиту животне средине, опрему и постројења за прераду отпада и међупроизвода.
- ИТ хардвер и софтвер за регистар млека и праћење, контролу и управљање.

Минимални и максимални износ повраћаја средстава за прераду млека и маркетинг:

Минимално-20.000 евра;
Максимално: 2.000.000.евра

– **Прихватљиве инвестиције за прераду меса:**

-Улагање у обновљиве изворе енергије (изградња инсталација и опреме), првенствено усмерено на сопствене потребе

-ИТ софтвер и хардвер за праћење, контролу и управљање

-Физичке инвестиције за успостављање система безбедности хране (GHP, GMP, HACCP)

– Опрема за кланице и третман отпада и нуспроизвода

– Изградња или реновирање кланица, објеката за прераду меса и расхладних просторија за складиштење.

Минимални и максимални износ повраћаја средстава за прераду меса и маркетинг:

Минимално: 20.000 евра;

Максимално: 1.000.000. евра

за прераду воћа и поврћа

-Објекти и опрема за прераду воћа и поврћа (чување, пастеризација, сушење, замрзавање...) као и опрема за паковање и етикетирање, укључујући линије за пуњење , умотавање и обележавање

-Изградња или проширење и модернизација просторија које се користе за прераду, у складу са стандардима ЕУ.

-Улагање у обновљиве изворе енергије(изградња инсталације и опрема) првенствено усмерено на сопствене потребе.

-Физичко инвестирање у успостављање система безбедности хране и система квалитета(GHP, GMP, HACCP).

Дипл.инг.агроекономије Слађана Петрић

3. Прихватљиве инвестиције

Задружни сектор у млекарству ЕУ

Тренутна ситуација у сектору млекарства делује готово непремостива, јер је интерес млекара да млеко откупе по што нижим ценама, а пољопривредницима је та цена често на граници која њихову производњу чини исплативом. У већини земаља млекарство представља најважнији део пољопривредне производње (око 30% од укупне вредности пољопривредне производње). Стабилност на тржишту млека у ЕУ била је условљена пре свега квотама које су уведене како би се ублажиле осцилације у производњи и потрошњи млека. Такође, треба истаћи да многа правила која се односе на безбедност хране, здравље животиња, добробит животиња и заштиту животне средине, захтевају додатне трошкове који увећавају цену коштања млека. Сви инструменти који се примењују у сектору млека у ЕУ имају следеће циљеве:

- Да обезбеди сигурно и поуздано снабдевање млека за потребе тржишта ЕУ. С обзиром на раст светске популације и повећања тражње за млеком и млечним производима, као и на све веће климатске изазове, решавање овога питања је од стратешког значаја.
- Заштити интереса и прихода пољопривредних произвођача посвећује се доста пажње, јер се реално процењује да од њих зависи прехранбена сигурност.
- Одржавање и стварање конкурентске млекарске производње
- Подстицање младих људи да уђу у сектор производње млека, како би се осигурала довољна производња у будућем периоду.

Након укидања квота у 2015. године, произвођачи у многим земљама ЕУ нашли су се у великим проблемима. За све земље

ЕУ карактеристично је да се готово целокупни сектор млека налази у задружном сектору, односно власници тих млекара су пољопривредници. Пољопривредници који су организовани на овај начин много лакше се прилагођавају тржишним условима. Неке земље, попут Ирске, у којој је задругарство веома развијено, и поред проблема који су настали након укидања квота намеравају да повећају укупну производњу млека. У Ирској је планирано да се уз сарадњу између пољопривредника и задруга, до 2020. године укупна производња повећа до 50 процената. Словенија и Данска су такође млекарство развијали кроз задруге. Откупне цене млека у ЕУ највише диктирају тржишни услови, на које пољопривредници као индивидуе нису у стању да утичу. У Србији откупне цене доста варирају. У појединим годинама те цене су приближно исте као и цене у земљама ЕУ, али оно што је највећи проблем у нашем млекарству су велике осцилације у производњи. Често се дешава да млекар не желе да откупе целокупну количину млека од пољопривредника. У Србији ово посебно погађа мале пољопривредне произвођаче, којих је код нас највише. Ове проблеме, који умногоме онемогућавају даљи развој производње млека у нашој земљи, могуће је решити кроз ефикасан систем задругарства, при чему је потребно користити искуства других земаља.

Дипл.инг Радован Шеварлић

Улога воде у животу воћака

Потребе воћака за водом углавном се подмирују падавинама. Количина падавина коју биљке користе зависи од јачине површинског отицања, упијања, испаравања и начина како земљиште држи воду. Осим овога битан је и распоред падавина током вегетације. Количина воде која је потребна за нормално развиће је различита, највеће потребе за водом има јабука а потом, дуња, шљива, крушка, орах, кестен, вишња, бресква, кајсија и бадем.

Потребе воћака су различите не само по врстама и сортама већ и по њиховој старости и родности и зависи и од фенофазе вегетације. Тако да за млади засади воћа имају веће потребе за водом. Засади у пуном роду такође и засади који су у фази интензивног пораста.

При недостатку влаге воћке ће заостајати у порасту, често закржљају и чешће страдају од болести и штеточина, плодови масовно опадају у току свог развоја почев од најранијих фаза развоја до сазревања, цветни пупољци се у мањој мери образују, пораст летораста је слабији, слабији је и развој корена.

Поједине врсте воћа неједнако подносе недостатак влаге у земљишту. Али може се рећи да воћке неупоредиво боље подносе сушу него ратарске биљке. Добрим избором подлога у

воћарству се може доста успешно ублажити проблем суше.

Вода у земљишту је неопходан услов за обезбеђење обилних приноса и плодова доброг квалитета, представља саставни део њихових различитих ткива а у многим случајевима чини и највећи део органа. Због тога без довољно воде у земљишту воћке не могу добро успевати јер сви физиолошки процеси захтевају воду.

Улога воде у животу воћака је да омогући усвајање хранљивих материја из земљишта и њихов транспорт у све органе, као и преношење различитих органских једињења у виду раствора. Вода је у процесу фотосинтезе извор кисеоника одржавање тургора лишћа и ткива, регулисање температуре ткива, органа воћака – преко транспирације, пружање најпогодније средине за протичање биохемијских процеса скопчаних са животом воћака. У животу воћака потребне су нарочито велике количине воде за развијање, одржавање и квалитет плодова са нарочитим обзиром на њихову крупноћу.

ПССС ЧАЧАК

Снежана Драгићевић-Филиповић

www.stips.minpolj.gov.rs

Доминантне цене са зелене пијаце за 15.08.2015 године

ПОВРЋЕ		ВОЋЕ		МЛЕЧНИ ПРОИЗВОДИ	
Производ	Цена по јед. мере	Производ	Производ	Производ	Цена по јед. мере
Зелена салата	20	Ананас	250	Млади сир	300
Купус	20	Банана	100	Масни сир	450
Краставац	30	Јабука	70	Кајмак	600
Цвекла	50	Грожђе црно	100	Јаја С	14
Лук бели	400	Грожђе бело	120	Јаја А	13
Лук црни	50	Лешник	1600	Јаја Б	12
Паприка	70	Лимун	150	Јаја Ц	11
Парадајз	50	Орах	1300	Пилад	270
Пасуљ бели	320	Сува шљива	250		
Пасуљ шарени	250				
Пасуљ жути	400				
Печурка	200				
Шаргарепа	50				

Доминантне цене са сточне пијаце за 15.08. 2015 године

Сточна пијаца		Житарице	
Категорија	Цена по јед. мере	Производ	Цена по јед. мере
Јагњад	270	Кукуруз	26
Овце	90	Сточни јечам	25
Овнови за приплод	20.000	Пшеница	25
Прасад 15 кг	180	Сојина сачма	78
Прасад 25 кг	180	Сун. сачма	45
Крмаче за клање	150	Луцеркино бр.	50
Товљеници 80-120	150	Сено луцерке	18
Товљеници >120	140		